

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. Ide küldendők
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hirdetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Közgyűlés.

Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hónap 9-én rendes közgyűlést tartott *Domahidy Elemér* főispán elnöklésével. A közgyűlésen a bizottsági tagok közepes számban jelentek meg.

Elnöklő főispán a közgyűlést három óra után megnyitván, üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat és a tárgyszorozatot fontosabb pontjait figyelmeztetve beajánlotta.

A közgyűlés a következő tárgyakat tárgyalta:

1. Polgármesteri jelentés az 1910. év március és áprilisi hónapokról.

A közgyűlés a polgármesteri jelentést tudomásul vette.

2. Honvédelmi miniszteri leirat a m. kir. honvéd főiskolában megüresedett Andaházy-Szilágyi Mihály-féle hely betöltése iránt.

A közgyűlés a tanács javaslata értelmében az alapítványi helyekre Kovács S. és Nagy Zs. ifjakat mutatja be.

3. Belügyminiszteri leirat a régi gazdasági tanintézet épület visszabocsátása tárgyában kötött szerződés jóváhagyása és záradékolása ügyében.

A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta.

4. Tolna vármegye közönségének megkeresése a Felsége 80-ik születési évfordulójának megünneplése tárgyában.

A közgyűlés az átiratot tudomásul veszi és a Felsége születése napján a templomokban isteniszteleten jelenik meg és diszközgyűlést tart.

5. Sopron szab. kir. város közönségének átirata a gabonavámok leszállítása tárgyában a kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett feliratának támogatása végett.

A közgyűlés az átiratot hason szellemű felirattal támogatja.

6. Beszterce-Naszód vármegye közönségének átirata a községi mérnök és községi utmesterek részére kedvezményes vasuti menetjegy adása iránt a kereskedelmi miniszter urhoz intézett feliratának támogatása végett.

A közgyűlés az átiratot egyszerűen tudomásul vette.

7. Sopron sz. kir. város közönségének átirata a községi gyógyszerárak felállítására ügyében a m. kir. belügyminiszter urhoz intézett feliratának pártolása végett.

A közgyűlés az átiratot levéltárba tette.

8. Sopron sz. kir. város közönségének átirata az iránt, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz pártoló felirat intéztessék a siketnéma gyermekek tankötelességének törvényesen leendő megállapítása iránt.

A közgyűlés az átiratot pártoló szellemű felirattal támogatja.

9. A hajduszováti református egyház kérelme, hogy ujonnan tervezett iskolája fenntartására anyagi hozzájárulás adassék, vagy a város szováti birtokán saját költségén iskolát emeltesse.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

10. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület közszó levele az alapítandó Magyar Bank részére tett 1000 korona alapítványért.

A közgyűlés a levelet tudomásul veszi.

11. A városi muzeum jelentése 1909. évi működéséről.

A közgyűlés a jelentést örvendetes tudomásul veszi.

12. Névszerinti szavazás (harmadizben) a város tulajdonát tevő József kir. herceg-utca 67. sorszámú házastelekeknek Pintye Miklós részére eladása felett.

A közgyűlés 57 igennel az ingatlant eladni határozta.

13. Ugyanaz (harmadizben) a város tulajdonát képező a Postakertben ennek folytatását tevő, a Széchenyi-utcai kőút és a szoboszlói ut által határolt földterületnek a „Debreczeni tisztviselő telep szövetség“ részére eladása felett.

A közgyűlés 51 szavazattal az ingatlant eladni határozta.

14. Ugyanaz (harmadizben) az özv. Kiss Jánosné és fia tulajdonát képező majorsági föld megvétele tárgyában.

A közgyűlés 57 szavazattal az ingatlant megvette.

15. Ugyanaz (másodizben) a Zádor Lajosné és társa, az Emmert örökösök, valamint a dr. Weisz Bernát tulajdonát képező majorsági földek megvételére.

A közgyűlési tagok kis száma miatt a harmadik izben történő szavazás a legközelebbi közgyűlésre tüzetett ki.

16. Ugyanaz (másodizben) az özv. Borbély Józsefné és társai tulajdonát tevő Arany János-utca 41. számú ház megvétele felett.

Ugyanezen okból a szavazás a jövő közgyűlésre tüzetett ki.

17. Ugyanaz (másodizben) a Csontos testvérek tulajdonát tevő Wesselényi tér 10. sz. ház megvétele felett.

Ugyanezen okból a szavazás a következő közgyűlésre tüzetett ki.

17. Ugyanaz (első izben) a Megyesy Miklós tulajdonát tevő Hüvelyes-utca 5. sz. házastelek megvétele felett.

- Ugyanezen okból a közgyűlés a szavazást a következő közgyűlésre tűzte ki.
19. A város házipénztárának és az általa kezelt alapoknak és alapítványoknak, ugyszintén a város világítási vállalatának és nyomdavállalatnak 1909. évi zárószámadatai. Ezekkel együtt a 17.000.000 korona nagykölesönből ezideig folyósított részletek felhasználásáról szóló jelentés bemutatása.
- A tanács javaslatát a zárószámadások elfogadására a közgyűlés egyhangulag elfogadta.
20. A gyámpénztár 1909. évi zárószámadata.
- A közgyűlés a zárószámadást tudomásul vette.
21. A gyámpénztár folyó 1910. év első negyedében történt megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyv.
- A közgyűlés a gyámpénztár 1910. év első negyedében történt megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyvet tudomásul vette.
22. Tanácsi előterjesztés az iránt, hogy a kormányhoz felterjesztés intéztesék, hogy azon esetre, ha a szerződés az osztrák — magyar bankkal megkötötték, ezen banknál jelzálogkölesönökre megállapított 300.000.000 korona 500.000.000 koronára emeltessék fel.
- A közgyűlés a tanács előterjesztését elfogadja.
23. Jelentés a szépítészeti- és kisajátítási-alap vagyoni állapotáról, mert egyuttal tanácsi előterjesztés ezen alap terhére 1 000.000 kor. függő kölcsön felvétele iránt. Ezzel együtt a városrendezési program elkészítésére kiküldött bizottság jelentése.
- A függő kölcsön felvétele kimondatott és a jelentést a közgyűlés tudomásul vette.
24. A kórház 1911. évi költségeloirányzata helybenhagyatott.
25. Tanácsi előterjesztés a város szabályozási tervének a kataszteri szelvényekről rávezetése céljából kiküldött bizottság munkálatának befejezéséről.
- Elfogadtatott.
26. A közmuvelődési ház felépítése ügyében előterjesztés.
- Ezen ügyet a közgyűlés a napirendről levette.
27. Tanácsi előterjesztés a kataszteri felméréseknél a folyó 1910. évben felmerülő kiadások fedezése tárgyában.
- Elfogadtatott.
28. Tanácsi előterjesztés a II. sz. gazdasági iskola építési költségeinek fedezése tárgyában.
- Elfogadtatott.
29. Tanácsi javaslat a gyámpénztár tartalékalapja maradvány összegének hovaforditása tárgyában.
- Elfogadtatott.
30. Fleischmann Mór és társai kérvénye gyáripari telep létesítése céljából a Pallag pusztai városi birtokból 30 hold bérbevétele iránt.
- Elfogadtatott.
31. Tanácsi előterjesztés a Jablonczay Kálmán által hasznóbérelt pallagi birtok bérletének Szilcz Ferencz helybeli lakosra átruházása tárgyában.
- A tanácsi javaslat, mely szerint a bérlet október 1-től Szilcz Ferencznek adassék ki, 51 szóval 21 ellenében elfogadtatott.
32. Dr. Brunner Lajos és neje ajánlata Simonffy-u. 7. sorszámu házastelküknek megvételére.
- A tanács javaslata elfogadtatott.
33. Kiss József helybeli lakos ajánlata a Rákóczi-utca 24/a és 24/b városi házastelkének megvételére iránt.
- Megvételre elhatározottatott.
34. Néhai özv. Kovács Lajosné örökösei ajánlata Kossuth-u. 20. sorszámu házastelküknek megvételére iránt.
- A megvétel elhatározottatott.
35. A Debreczeni Urkocsis Egylet kérelme a f. 1910. év június havában tartandó versenyeire díj adományozása iránt.
- A közgyűlés a díjat megszavazta.
36. A debreczeni timár szakcsoport kérelme az államtól kapott gépei elhelyezésére szükséges műhely felépítéséhez 75.000 drb téglá adományozása iránt.
- A segély megadatott.
37. Özv. Trnka Ferencné kérelme a banki és fanciesikái tanyai iskolánál furott kutak árának 5586 korona 54 fillérnek kiutalása iránt.
- A tanácsi javaslat elfogadtatott.
38. Both János timár mester kérvénye ipara üzéséhez szükséges telek kijelölése tárgyában.
- A tanács javaslata elfogadva.
39. Hauer Bertalan helybeli lakos felebbezése a Hungária kávéház előtti téren nyári terrászt enged ta-élezői nácsi határozat ellen.
- A felebbezést Hauer Bertalan visszavonta.
40. Kovács Ferenc városi írnok felebbezése drágasági pótlékából lefoglalt 140 korona 16 fillér kiutalása iránt kérelme tárgyában hozott tanácsi határozat ellen.
- A tanács javaslata elfogadtatott.
41. Végh Gyula rendőrfőkapitány nyugdíjazás iránti kérelme.
- A közgyűlés Végh Gyula rendőrfőkapitányt 6600 korona évi nyugdíjban részesíti.
42. Özv. Kovács Ernőné kérvénye özvegyi segélyének kegydíjjal kiegészítése iránt.
- Elfogadva a tanács javaslata.
43. Orvosi oklevelek kihirdetése.
- Tudomásul vétetik.
- A tárgysorozat kimerítettén, elnöklő főispán a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére június 10-ik napjának d. e. 11 óráját tűzven ki, a közgyűlést berekesztette.

A Szikszay és tábornoki ház jövője.

A városi tanács a Piac-utca 26. és 28. ugynevezett Szikszay és tábornoki házak hasznosítása érdekében zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetett. A beérkezett ajánlatokat ugyancsak a városi tanács kiadta a mérnöki hivatalnak, mely most véleményes jelentését a következőkben terjesztette elő.

Első sorban jelentem, — mondja Aczél Géza főmérnök ur — hogy a beérkezett három ajánlat közül a *Rimanóczy Kálmán* ur ajánlata a pályázati feltételeknek nem felel meg, amennyiben a feltételekben előírt három ajánlati módoszat közül ajánlata csak a harmadik módoszatra, tudniillik a terv átengedésére vonatkozó részében felel meg a feltételeknek, ellenben az I. és II. módoszatra nem vonatkozik. Minthogy azonban az ajánlatban az építési költségekre és jövedelmezőségre nézve bizonyos garanciális nyilatkozatok vannak, a tervek bírálásánál ezen ajánlatra is kiterjeszkedem.

A *Sesztina Jenő és Tóth István, Pavlovics és*

Szilágyi urak a feltételekben előírt II. és III-ik módzatra vonatkoznak és a feltételeknek megfelelnek.

Sesztina Jenő és Tóth István ajánlata a pályázati feltételekben előírtakon túl egy oly új megoldást foglal magában, mely ajánlatukat a többi ajánlattól elkülöníti és egész különállóvá teszi. Nevezetesen ők a város Piac-utca 26. és 28. sz. telkének beépítését úgy tervezik, hogy a város egyesített telkén átjáró legyen a Kossuth-utcára a Kossuth-utca 5. sz. telkén át, s a Kossuth-utca 5. sz. telek tulajdonosok kötelező beleegyező nyilatkozatát csatolják.

Lehet, hogy a városi telek jobb hasznosítására úgy ezen átjáró, mint bármely a Kossuth-vagy Batthány-utcára vezethető átjáró helyes megoldás mellett előnyös lesz. Azonban az ajánlatok összehasonlításánál ezen módozatból kifolyólag ezen tervnek bármi előnyöket tulajdonítani nem lehet, mert a kiirási műveltségben ez bent nem foglaltatik, az ügy további fejlődése során azonban figyelembe vehető lesz.

Minthogy azonban a *Sesztina Jenő és Tóth István* által benyújtott tervet az egész beosztásában az átjáró uralja, nyilvánvaló, hogy egységes összehasonlítás — amire pedig törekednem kell — alig lehetséges.

A tervek műszaki és pénzügyi adatainak összehasonlítására táblázatokat dolgoztam ki, melyeket 1. 2, 3 alatt csatolok. Ezen táblázatok feltüntetik az egyes tervek beépített területét, a beépített köbméterét, a boltok, lakások hasznos méretét és a várható bérjövödelmeket. A táblázatokból látható, hogy

I. a *Rimanóczy Kálmán* terveinél a földszinti beépített terület $2327 \cdot 30 \text{ m}^2$, összes beépített m^3 38,790 ; II a *Sesztina és Tóth* terveinek a földszinti beépített terület $2090 \cdot 40 \text{ m}^2$, összes beépített terület $43,965 \text{ m}^3$; III. *Pavlovics és Szilágyi* terveinél a földszinti beépített terület $2007 \cdot 60 \text{ m}^2$; összes beépített terület $43,230 \text{ m}^3$. Ebből látható, hogy legnagyobb területet épít be a *Rimanóczy* terve, legkevesebbet a *Pavlovics és Szilágyi*é. Ezen különbség onnan ered, hogy míg *Rimanóczy* 8:00—10:00 m. széles udvart tervez, addig *Pavlovics és Szilágyi* 12:000 m. és *Sesztina és Tóth* 10:00 m. széles udvart terveznek.

Első tekintetre talán a szélesebb udvar építését tarthatják előnyösnek úgy világítás, mint közegészségi s lakás használati szempontokból. De a szélesebb udvar alkalmazása azt eredményezi, hogy az utcai helyiségek mélysége a szélesebb utcát terveznek, mint a *Sesztina és Tóth*, valamint a *Pavlovics és Szilágyi* tervénél 5:20—5:20 m. lehet legfejebb, míg a *Rimanóczy* terven a legkisebb mélység 5:50 m. a legtöbb üzletnél 6 m. lehet. A keskenyebb utcának, különösen az emeleti lakásokra háruló hátrányait *Rimanóczy* terve azzal küszöböli ki, hogy a telek hátsó részét csak földszint és mezainnal építi be, ami által nagyobb világosságot és több levegőt ér el, úgy, hogy a keskenyebb udvar míg közlekedésre elég területet biztosít, jobb beépítést enged meg, s a lakások beosztásánál s ezek értékesítése szempontjából is előnyösebb lévén, azoknak jó beosztás mellett kellő világosságuk és levegőjük van.

A szélesebb utca hátrányai mindkét terv beosztásánál jelentkeznek. Az üzleteknek már említett kisebb mélysége, véleményem szerint, az üzletek megfelelő be-

rendezése, hasznosítása szempontjából jelentékeny hátrány, s maga ez a tracktus mélység hátrányos a lakásoknál is, ami a táblázatban az egyes lakások alapterületeken nyer kifejezést s látható, hogy a *Rimanóczy* lakásainak alapterülete nagyobb és így hasznosítható beépített területe nagyobb. A beépített köbméter szerint legtöbbit a *Sesztina és Tóth* terve épít be $43,965 \text{ m}^3$ -t. Ezután következik *Pavlovics és Szilágyi* $43,230 \text{ m}^3$ -e és ezután a *Rimanóczy* terve $38,790 \text{ m}^3$ -el.

Sesztina és Tóth terve az egész telken az átjáró utca kihagyásával három emeletes épületet tervez, tehát bent az udvarban is, ugyanígy a *Pavlovics és Szilágyi* terve átjáró utca nélkül, 12 m.-es udvarral. Ellenben *Rimanóczy* a telek hátulját csak földszinttel és mezainnal építi be.

A beépítés módjainak helyességére tájékoztatásul a táblázat bérjövödelmi rovata szolgálhat. Ugyanis a *Rimanóczy* tervével remélhető bérjövödelem 114,500 kor., a *Sesztina és Tóth* tervével 92,972 kor., a *Pavlovics és Szilágyi* terveivel 76,615 korona.

A *Rimanóczy* tervénél több bérjövödelem remélhető a kevesebb beépített kubatura mellett is, mert az üzletek és lakások férőhelye nagyobb beosztása jobb, míg a másik két, széles udvaru tervnél az üzletek és lakások férőhelye kisebb, a lakások és üzletek beosztása kedvezőtlenebb.

Megjegyzem e helyen, hogy a *Sesztina és Tóth* féle tervnél a jövödelmezőség kihasználásánál az épület beosztása miatt az átjáró utcát figyelembe kellett venni.

Továbbá, hogy a *Rimanóczy* tervében az udvari részben tervezett fürdő jövödelmezőségét azon alapon vettem számításba, hogy városunkban az összes fürdők egy évi forgalma 70—80,000 fürdés, melyből 40,000-et egy bent a városban építendő modern gőzkádfürdő minden esetben szolgáltatni fog és egy fürdés után 20 fillér tiszta hasznót számítva 8000 korona jövödelem a fürdőből várható. A városok fejlődését és civilizációját a köztisztasági szükségletek növekedése igazolván, remélhető, hogy városunk ez uton is haladni fog s a fürdők használata az idegen forgalom állandó növekedésével szintén emelkedni fog.

Az építési költségeket, valamint a tervezett épületek méreteit is átszámítottam, s a táblázatban úgy a méreteket, mint az építési költségeket számításaim alapján állítottam be. Ezen adatok némely eltérést mutatnak az ajánlattevők által közölt adatoktól ; ugyanis *Rimanóczy* költségvetésében összesen $41,510 \cdot 5 \text{ m}^3$ épületet értékel különböző egységárral, míg számításaink csak $38,790 \text{ m}^3$ -at eredményeztek s véleményem szerint átlag 20 koronával kiszámítva az épületek köbméterét, reális összeget kapunk. Tehát a *Rimanóczy* tervében feltüntetett épület költsége 775,800 korona, kerek 780,000 koronára tehető. Szemben az általa számított 960,000 koronával. *Sesztina és Tóth István* költségvetésében $36,270 \text{ m}^3$ épületet értékel s külön számítja be a villamos világítási berendezést. Számításaink szerint ezen terv beépített köbtartalma $34 \cdot 965 \text{ m}^3$, s ha az épület köbméterét 20 koronával számítjuk, mint a pályázók maguk is teszik, nem szükséges a villamosvillágítási berendezésre külön összeget venni fel. Pályázók részéről az udvar befedésére alternative számított üveg fedél költségét mellőzöm, mert ezt helyesnek nem tartom és a többi pályázó sem vette tervbe.

Ezek szerint a *Sesztina és Tóth* által tervezett épület építési költsége 879,300 korona, kerek 880,000 koronára tehető, szemben az általuk kimutatott 800,000 koronával.

Pavlovics és Szilágyi költségszámításában 40,726 m³-t értékel, köbméter per 20 koronával, s külön összeget vesz fel a személy- és teher liftekre. Számításaink szerint ezen terv 43,230 m³ és köbméterét 20 koronájával számítva az építési költség 864,600 korona, a személyi- és teher liftekre 35,400 koronát irányozva elő, lesz az összes költség 800,000 korona, szemben az általuk számított 880,520 koronával.

Mindhárom tervezet építési költségeihez hozzászámítva a telek 500,000 korona értékét, lesz az összes befektetési tőke, mely a jövedelmezőségi számítás alapjául szolgálhat, következő:

1. Rimanóczy K. terv. $780,000 + 500,000 = 1.280,000$ K.
2. Sesztina és Tóth „ $880,000 + 500,000 = 1.380,000$ K.
3. Pavlovics és Szilágyi $900,000 + 500,000 = 1.400,000$ K.

A jövedelmezőség a következő:

1. *A Rimanóczy* terve szerint építve be a telket az évi jövedelem 114,500 kor., vagyis 9·2%-ra tehető.

2. *A Sesztina és Tóth István* tervénél 92,963 kor., vagyis 6·7%.

3. *Pavlovics és Szilágyi* tervei szerint építve be, az évi jövedelem 76,615 kor.; vagyis 5·47%-ra tehető. Ezen összehasonlító számadatokból kitűnik, hogy úgy az átjáró utca létesítése, mint az egész teleknek bent az udvarban is három emeletes épülettel beépítése nem eredményez a jövedelmezőségben, a befektetési tőkéhez arányos emelkedést, s hogy a telek belső részén akár átjáró utcával, akár átjáró utca nélkül három emeletes költséges bérház építkezés csak az utcai rész jobb jövedelmezőségének százalékát csökkenti.

A terveket véleményem szerint kiviteli terveknek nem lehet tekinteni annyival inkább, mivel azokban a szerkezeti részek még megoldva nincsenek. Ezek csak tájékoztató vázlatok, melyeknél a kisebb beosztási hibák kifogásolásának helye nincsen, mert azok a kiviteli tervek kidolgozásánál nagyobb nehézség nélkül eliminálhatók. Mégis a fent előadottakon kívül néhány észrevételt nem hallgathatok el. Az utcai homlokzat nyitvahagyását csak az átjáró utca készítése esetén tartom indokoltnak, bár jövedelmezőségi szempontból még ezen esetben is van némi aggodalmam. Zárt udvar esetén azonban teljesen indokolatlan és nem gazdaságos a homlokzat nyitvahagyása, mert az utcai, igen jól jövedelmező homlokzati részt kihasználatlanul hagyja s ezt nem pótolja az udvari részénél remélhető több jövedelem.

A lépcsőházak elhelyezését a *Sesztina, Tóth és Pavlovics—Szilágyi*-féle terveknél nem tartom helyesnek. A *Sesztina—Tóth*-féle terveknél míg az első két lépcsőház elhelyezése jó, a hátsó lépcsőházak, különösen a körlépcső, melynek bejárata csak a *Kossuth-utca 5.* számú telek felől van s alakja sem kényelmes, véleményem szerint megváltoztatandó s egy lakással előbbre helyezendő. A *Pavlovics- és Szilágyi*-féle terveknél hibásnak tartom azt, hogy az utcai rész fölépcsőjéhez a bejáratot az utcai homlokzatra teszik és így a jövedelmező homlokzati részt foglalják el. Igaz ugyan, hogy a tervezett kávéház miatt a déli szárny-

ban nehezen helyezhető el másképen, de az északi szárnyban lehetséges a lépcsőház bejáratát az udvar felé tenni. Másrészt pedig a tervezett tractus mélységét, mint már említettem, üzleti célokra nem tartom elegendőnek, egy modern kávéház céljaira pedig még kevésbé alkalmas ily kis mélységű helyiség; bár kétségtelen, hogy a hely fekvésénél fogva igen alkalmas kávéházi célokra. Modernebb szerkezetek s az udvar kisebbre vételével ezen hibák javíthatók.

A *Rimanóczy* terven feleslegesnek tartom a mellék lépcsők azon szerkezetben, mert a mellék lépcsőhöz csat a fölépcsőn keresztül lehet jutni minden emelet soron, s így annak előnye vajmi kevés s ez sem áll arányban a költséggel, melybe a mellék lépcső kerül.

A *Pavlovics és Szilágyi*-féle tervben a déli szárny I-ső emeletén is kávéház van tervezve s ezzel összeköttetésben a bejárat felett nyílt terasz. Ez nálunk azt hiszem még korai.

A lakások beosztására nézve is vannak észrevételeim, de mivel ezek a részletes kiviteli tervek kidolgozásánál minden nehézség nélkül eliminálhatók, az ügy elbírálásánál betolyással nem bírnak, ezuttal tehát mellőzöm azokat.

A fent előhozottak után a *Piac-utca 26. és 28.* számú telek jobb hasznosítására hirdetett versenytárgyalás eredményére néztem az, hogy a feltételeknek megfelelő két ajánlat — és pedig a *Sesztina és Tóth, Pavlovics és Szilágyi*-féle ajánlatok nem nyújtják a bemutatott tervekben a telek beépítésére a városra nézve a legelőnyösebb megoldást, mert jövedelmezőségük még a számítható legmagasabb jövedelmezőség mellett sem nyújtják azt a jövedelmet, amit a *Rimanóczy*-féle terv nyújthat s ennek következtében az ajánlatokat jelen alakjukban elfogadhatóknak nem tartom.

Rimanóczy Kálmán ajánlata csak e tervek szolgáltatására s a bérjövedelem biztosítására vonatkozóan a versenytárgyalás feltételei alapján bírálat tárgyát nem képezheti.

A versenytárgyalás eredménye azonban kétségtelenül igazolja, hogy a két telek beépítése igen jó jövedelmezéssel (5·47—9·2%) lehetséges és az is nyilvánvaló, hogy a két telek beépítésének halogatása mindinkább káros a városra nézve, — tehát a beépítés kérdése sürgősen megoldandó.

Az ügy előbbrevitelére javaslatomat a további teendőkre már most előterjesztem.

A benyújtott ajánlatokból is kitűnik az, ami már igen sokak előtt is, előttem is nyilvánvaló volt, hogy a városnak saját telkén egy oly jövedelmező épület emeléséhez nem szükséges koncessiót adni, mert az építkezés magamagát financirozza és a kezelés személyi részének lebonyolítását a város mindenkor eszközölheti legalább is oly előnyösen, mint bármely magánvállalkozó.

Tehát javasolom, méltóztassanak előterjesztést tenni a bizottsági közgyűlésnek, hogy a két telket a város maga építtesse ki. Ezen javaslatom elfogadása esetén az építési tervek beszerzésére a javaslatom következő:

Az építési tervek és költségvetés kidolgozására a mérnöki hivatal, a jelenlegi személyzeti létszám mellett, nem vállalkozhatik. A városi építész a szük-

séges tervek elkészítésére mindenben teljesen alkalmas ugyan, de ő a folyó ügyekkel annyira el van foglalva, hogy ezen tervek elkészítésére szükséges munkaidőt csak hivatalos óráin kívül s úgy volna képes fordítani, ha megfelelő munkaképességű s így magasabb díjazású segéd munkaezők adatnak mellé s megfelelő helyiség bocsátatik rendelkezésére. Mindezek oly külön díjazásokat igényelnek, melyeknek megszavazását sem a közgyűlés, sem a tekintetes tanácstól nem remélhetem.

A versenytárgyalásra benyújtott tervek mind-egyikében van oly eszme, mely a végleges tervek kidolgozásánál felhasználható. Javasolom tehát, hogy méltóztassék mindhárom tervet megvenni s a pályázók valamelyikét a részletes tervek készítésével egyes-séggel megbizni. A tervek átengedésére mindhárom ajánlattevő nyilatkozik ajánlatában. *Rimanóczy Kálmán*, valamint *Pavlovics és Szilágyi* is, terv vázlatukat a magyar mérnök- és építész-egylet díjszabása szerinti díjért hajlandók átengedni; *Sesztina Jenő* és *Tóth István* a tervvázlat díját 15,000 koronában szabják meg. A magyar mérnök- és építész-egylet IV. osztályának 9-ik rovatába tartozik ezen építkezés, tehát a tervvázlatokért az általános költségvetés végösszege után 0.56%-ék fizetendő, vagyis

1. Rimanóczy Károly tervéért 780,000 korona után 4368 korona.

3. Pavlovics és Szilágyi tervéért 880,520 korona után 4930 korona 91 fillér.

Ugyanennek alapján járna a Sesztina Jenő és Tóth István tervéért 800,000 korona után 4480 kor.

A három tervért együtt 13,778 korona 91 fillér.

Amennyiben Sesztina Jenő és Tóth István tervvállalatukat a magyar mérnök- és építész-egylet tarifája alapján nem volnának hajlandók átengedni s ragaszkodnának a tulmagas 15,000 kor. díjazáshoz, ezen terv megszerzése mellőzhető volna.

A végleges tervek, kiviteli tervek és részletrajzok előirányozandó díjára nézve jelentem, hogy az egyes-séggel volna megállapítandó s tájékozással szolgálhat a Rimanóczy Kálmán ajánlata, aki a költségvetési végösszeg 3.5%-ért vállalja ezen munkákat, — tehát 800,000 koronában véve fel az építési összköltséget, — 28,000 koronára tehető.

A kiviteli tervek kidolgozásával pályázók közül Rimanóczy Kálmánt javasolom megbizni, oly kikötéssel azonban, hogy ezen tervek kidolgozását Debreczenben nyitandó irodájában köteles végeztetni; mert a kiviteli tervek gyors kidolgozásához, a részletek megbeszéléséhez gyakori értekezés szükséges és az csak a helybeli irodájában érhető el. Amennyiben ő erre hajlandó nem volna, másod sorban Pavlovics és Szilágyi céget hozom javaslatba, mint helybeli elismert tervező irodát, oly kikötéssel azonban, hogy ők ezen építkezésnél építkezési vállalkozók nem lehetnek.

Amennyiben a fenti előterjesztésem alapját képező ezen javaslatom, hogy az építkezést a város maga eszközöltesse, el nem fogadtatnék, és a két telek póthasznosítását koncessió útján akarná elérni a közgyűlés, azon esetben kedvezőbb ajánlatok elérésére tárgyalás volna indítandó Sesztina Jenő és Tóth István, Pavlovics és Szilágyi ajánlattevőkkel.

Debreczen, 1910 május 29.

Aczél Géza.
városi főmérnök.

72,430—1910. B. M. számú körrendelet.
VI. a.

A Budapesten rendezendő repülő-versenyek tartamára nyert államvasuti kedvezmények köz-igazgatási uton való kihirdetése tárgyában.

Valamennyi vármegyei és törvényhatóságnak.

A magyar acra-club igazgatóságának hozzá- intézett kérvénye alapján haladéktalan közhirre-tétel végett értesitem a törvényhatóságot, hogy a f. évi június 5. és 15-e között Budapesten megtar-tandó nemzetközi repülő-versenyekre a m. kir. államvasutak igazgatósága a versenyekre a vidék-ről felutazó közönség részére nagymérvű menetdíj kedvezményeket biztosított.

Ezen kedvezmények szerint a Budapesten tartandó nemzetközi repülő-versenyekre a m. kir. államvasutak bármely állomásán június hó 3-tól kezdve gyors- és személyvonatokra szóló kedvez-ményes menettértil vasuti jegyek adatnak ki, — ha az 5 kor. illetve 2 koronás, a repülő-verseny meg-tekintésére jogosító belpőjegy ára is megfizet-tetik, — amelyek alapján a II. osztályu jeggyel I. osztályon, a III. osztályu jeggyel a II. osztályon lehet utazni, míg a III. osztályu jegy eredeti áránál egy koronával olcsóbb. A menetjegy-szelvény érvényes a felutazásra, valamint a repülőverseny bármelyik napján egyszeri belépésére, miért is Budapestre való érkezésnél a személyjegy nem adandó le. Az I. és II. osztályu jegyek a repülő-verseny 5 koronás fentartott helyére, míg a III. osztályu jegyek a 2 koronás etsőrendű állóhelyére szólnak. Amennyiben valaki jobb helyről óhajlja látni a versenyeket, jegye a rendezőség központi irodájában (Budapest, Vigadó épület) reáfizetés mellett elsőbb rangu jegyre átcsereíthető; aki a verseny helyszínén váltja jegyét, az 20%-kal többet fizet miért is ajánlatos, hogy mindenki a jelzett központi irodában cserélje ki jegyét.

Budapest, 1910. évi június hó 1-én.

A miniszter helyett:

Jakabffy,
államtitkár.

Hirek.

— **Tanyai iskolák vizsgálata.** A debreczeni tanyai állami elemi népiskolában a vizsgálatok a következő sor- rendben lesznek megtartva: Hegyesen június 14-én, Ohaton és Ohattelokházán június 15-én, az ondódi I. és II. sz. iskolában június 16-ikán, az Ebesen június 17-én, ugyan- ezen nap a Pacon, 18-ikán Nagycserén és Halápon, 19-én Fancsikán, 20-ikán Bánkon, 21-ikén Szepesen és 22-ikén Kösélyszezen. Az évváró vizsgálatokon a gondnokság tag- jai, valamint a ref. és r. kath. lelkészek is jelen lesznek. A városi tanács a vizsgálatokra jutalomkönyveket vett és azokat a szorgalmas és jó magaviseletű tanulók között kiosztatja.

— **Kórházi tisztviselők fizetésrendezése.** A köz- gyűlés tudvalevőleg rendezte a városi közkórház tisztvisel-őinek és személyzetének fizetését. A belügyminiszter azon- ban a közgyűlés határozatát nem hagyta jóvá, illetve nem vette tárgyalás alá, mert a kórházi alkalmazottak illetmé- nyeinek méltányos és helyes alapon történő rendezése csakis a költségvetés keretében és annak felülbíralása alkalmával vihető keresztül. Miért is csak akkor határoz a miniszter, ha a kórház 1911. évi, mai és esedékes költségvetése meg- állapítása végett oda felterjesztés érkezik.

Szerkesztői üzenetek

Sopron. Nem tudok a kért ügyben semmi bizonyosat mondani. Ha jó értesítéseim lesznek, azonnal tudatom e helyen.

G. Z. Ungvár. A kért adatokat elküldtem, azt hiszem kézhez kaptad. Többi kérdésre is felelek, mielőtt lesz egy kevés szabad időm.

Arad. S. G. Lehetetlen ne kívánjunk. Mostani óhajtásunk hamarosan teljesedett, egy újabb, semmivel sem megokolható mozgalom azonban süket fülekre találta. Ez okból a mozgalomba nem csatlakozom. Az idő mindent meghoz, legyünk tehát türellemmel.

D. Sz. B. Hódmezővásárhely. A harmadik kötetet most állítom össze. Még a nyár folyamán nyomda alá kerül.

7556/1910. sz.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező a régi téglavető melletti 52 és fél hold föld az 1910. évi október hó 15-től az 1913. évi október hó 15-ig terjedő három évre, a f. 1910. évi június hó 14-ik napján d. e. 10 órakor a városháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbeadni fog.

Kikiáltási ár: 2495 korona.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverelő bizottságnál bánatpénzül letenni.

Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt 8—1-ig megtekinthetők.

Debreczen, 1910. évi május hó 27-én.

A városi tanács

„Ős Debreczen.”

Elbeszélések Debreczen multjából.

Írta: **Koncz Ákos.**

A fővárosi és vidéki sajtó a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg ezen kötetről, mely Debreczen multját rajzolja meg megfigyelő
o o tollal. o o

Ára 3 korona.

Tisztviselőknek, tanároknak, tanítóknak, nyilvános könyvtáraknak, egyleteknek és tanulóknak 2 kor. o o

Kapható a szerzőnél:

Városház, földszint, 7-ik számú ajtó (közlevéltár).

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □

DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVŐ SZABÁLYRENDELETEINEK GYŰJTEMÉNYE.

Az 564 oldal terjedelmű vaskos kötet ára

2 KORONA.

Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. **Kossuth-utca, városház-épület.**

Alapított 1561.

Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS » KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA. (VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett. ☺☺☺☺☺

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésesebben állítatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. ☺☺☺

Tartós betüerebből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdák, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.